

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vse leto 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne osira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne peti-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vogove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Národna Tiskarna“ telefon št. 85.

„Politika načel in oseb.“

(Dopis iz Ljubljane.)

I.

Pod tem naslovom priobčil je „Slovenec“ v svoji številki 77 dne 4. aprila t. l. uvodni članek, kateri zasluži nekoliko odgovora.

„Slovenec“ pravi, da v raznih razmotrivanjih o položaju jugoslovanske delegacije, s katerimi se bavijo sedaj več ali manj vsi slovanski listi, kažejo nekateri politiki toliko naivnost, da jim mora nekoliko pojasniti pojme in zaradi tega protestira proti temu, da se ves boj na Kranjskem slika kot osebni boj med nekaterimi možmi, ter dostavlja, da tisti, ki to misli, ni zrel za presojanje naših razmer.

Ne bodemo preiskovali, kaj in kako pišejo slovanski listi o jugoslovanski delegaciji, in resnica je tudi, da ločijo napredno narodno stranko načela od klerikalne narodne stranke, ali precej na tem mestu naj tudi pribijemo neupogljivo resnico, da klerikalnega generala načela so le na jeziku, v vsem pa goji grozovito osebno sovraštvo do voditelja narodne napredne stranke. Pod krinko klerikalstva razširil je ta nenarodni mož po celi Sloveniji domač boj — z namenom, da uniči vse narodne prvoboritelje — sam pa, da bi splezal na politično površje. To je faktum, in o tem prepričan bode se ves slovenski narod takrat, ko pade temu za slovenski narod tako nesrečnemu politiku krinka raz obraz. Dal Bog, da se to zgodi kmalu!

Boj je tedaj osebni v toliko, kar se tiče klerikalnega generala in njegove politike, katera tira slovenski narod v propad, njemu pa donša začasno precejšnje dohodke.

Abstrahiram za danes popolnoma od verskih nazorov in verskega prepričanja v trdni zavesti, da je naše katoliško prepričanje, naša katoliška zavest gotovo več vredna, kakor tistih kričav, ki se na prsa trkajo in hinavsko k nebu oči obračajo, ki pa v duši nimajo ne iskre religioz-

nosti. Ni bil, ni in ne bo nikdar naš namen, verske resnice spodbijati, ali bojevati se hočemo neustrašno proti tistim, kateri zlorabljajo vero v politične in osebne namene, in to dela cela klerikalna stranka.

Kakšen je bil položaj obeh bojujočih se strank na Kranjskem takrat, ko je odhajal sedanji kardinal goriški iz Ljubljane? Bil je obupen, po dru Susteršiču vprizorjen boj! Nakrat se začujejo mlo doneči glasovi iz Bosne; angelja miru in sprave dobi Ljubljana na škofovski stol, tako se je govorilo po celi slovanski domovini. Ta klic, ki je tako dobrodejno prešinjal ves slovenski narod, povzročil je sedanjemu klerikalnemu generalu grozne skrbi, kajti dobro je vedel, sprava na Slovenskem spodkopala bi mu vse nade, ohraniti se na političnem površju.

Spoznavši to kritično situacijo, zaklical je na nekem shodu v „Katoliškem domu“: Časi se spreminjajo in z njimi spreminjajo se razmere in s tem spreminjenimi razmerami moram računati in zato predlagam spravo z narodno-napredno stranko, predlagam namreč, da jej ponudimo roko k spravi!

In res pričela so se pogajanja za spravo, in prišlo je konečno do nekega sporazumljenja. Te sprave bil je tudi naš sedanji škof dr. Jeglič vesel, in ko je prišel v Ljubljano, to mu moramo pripoznati, trudil se je, da spravo utrdi in vse razmere, kolikor mogoče ublaži. V ta namen stopil je v dotiko z različnimi pristaši naše stranke. To pa nekaterim katoliško-politične stranke ni bilo prav; bali so se za svoj upliv na škofa in zato so pričeli spravo kršiti, posebno glede one določbe, vsled katere bi se moralo razširjenje konsumnih društev omejiti, kršili so spravo tudi pri dopolnilni volitvi za deželni zbor še več, izza kulis se pripoveduje, da je stranka škofu nož na vrat postavila, ter zahtevala, da opusti vsako dotiko z možmi narodne napredne stranke. Temu pritisku, katerega je škofu baje bivši župnik v Slavini in sedanji kanonik Sajovic v Ljubljani svečano naznanil, — se je knezoškof

udal. Na ta način je general klerikalne stranke vprizorjeno igro dobil — in upanje, da dobi zopet maršalno palico v roke, — postalo je dejanje.

Sprava potisnila se je v kot, — na vrhunec pa je skipela gonja proti narodno-napredni stranki.

Vprašamo narod, je li bilo to postopanje katoliško-narodne stranke, — tisto pozitivno delo in delo za ideale —, s katerimi se skuša šopiriti v „Slovenčevem“ članku „Politika načel in oseb?“ Ali se marveč v tem postopanju ne kaže osebna spletkarija generala klerikalne stranke, ali se ne vidi iz tega postopanja, da ta general želi in hoče imeti boj za svoje osebne namene? Komur so v tem oziru izginili pomisleki, — tistemu je jasno, da tira klerikalni general breznačelno in le za njega koristno politiko, in boječ se sposobnejših mož nego je on, brca in bije proti vsacemu, ki bi mu zamogel tla izpodbiti. Dogodki v klerikalnem taboru, — so najboljši dokaz, da v tem oziru govorimo resnico.

Dobro se namreč spominjamo, da sta se svojedobno dva klerikalna matorja potegovala za jeden in isti državno-zborški mandat, in da je na dan volitve v Ljubljani v gostilni pri Ferlinču prišlo med obema do prav hude kontroverze. Vprašamo generala klerikalne stranke, če mu gre samo za načela, zakaj ni takrat odstopil od svoje kandidature somišljeniku v korist, ko so bili vendar proti njemu skoro vsi pošteno misleči ljudje klerikalne stranke, na čelu jim dr. Krek.

Če je šlo za načela potem, bi on moral to storiti in sicer tem raje, ker je bil njegov protikandidat sposobnejši od njega, ker je bil njegov protikandidat delavnejši od njega in ker je zastopal njegov protikandidat ista načela, kakor on. In zakaj general tega ni storil? Zato ne, ker je breznačelen in tira le kakor vedno trdimu, osebno, za sebe plodovno politiko.

Shod v Kamniku.

Iz Kamnika, 14. aprila.

Dne 13 t. m. zvečer ob polu 8. uri sklical je g. dr. Ferjančič shod volilcev v „Mestno dvorano“. Udeležba bila je številnejša, kakor pri onem shodu, kojega je bil sklical g. državni poslanec pred državno-zborakimi volitvami, vključ temu, da se je takrat shoda udeležilo tudi 24 klerikalcev.

Sinočnjega shoda se je udeležilo nad 60 volilcev, mej kojimi ni bilo nobenega klerikalca. Srce in pogum sta jim upadla, in bali so se, da bi zopet ne pogoreli, potem pa da bi morali svojo blamažo pokrivati zopet z lažmi.

Predsednikom shoda bil je soglasno izvoljen g. Josip Močnik, kateri je pozdravil vladnega zastopnika g. komisarja Kleina in volilce, ter dal besedo g. državnemu poslancu dr. Ferjančiču. Poročilo smo priobčili že v včerajšnji številki.

Temu poročilu so volilci najpazneje sledili in je h koncu sprejeli z burnim ploskanjem.

Gospod predsednik je na to vprašal, če želi kdo besede, na kar je za isto prosil g. A. Pintar, kateri je v imenu volilcev izrekel g. poslancu zaupanje, osobito pa še povdarjal, da volilci odobrujejo kolegialno in možato postopanje g. poslanca prilikom izstopa iz hrvatsko slovenskega kluba. Temu so volilci pritrdili z burnimi „živjo“-klici. Gospod poslanec se je zahvalil za zaupanje. G. A. Pintar pa je potem še vprašal gosp. poslanca, kako daleč so prišli že dela za cesto Črna Luča in kaj je z železniško zvezo iz Kamnika proti Štajerski.

Na ta vprašanja odgovoril je gosp. poslanec sledeče:

Znano mi je, da so to življenska vprašanja za razvoj Kamnika. Glede ceste Črna-Luča so interesi po cestnem odboru že pred dvema letoma vložili prošnjo na deželni odbor. Ko le ni bilo nikake rešitve, sam, opozorjen po g. načelniku cestnega odbora, povprašal zaradi te prošnje, a bila je nerešena in sem izposloval, da je deželni

LISTEK.

Pričakovanje.

Spisal Guy de Maupassaut.

Po večerji se je zbrala v kadični sobi izključna moška družba. Govorili so o ne-nadejanih posledicah, ki pridejo včasih tako nepričakovano ko strela z jasnega neba. De Brument, katerega so imeli zdaj za znamenitega učitelja, zdaj za znamenitega advokata, je pristopil k možem, ki so bili v pogovoru in naslonivši se na kamin, je dejal:

„Sedaj moram iskati dediča, ki je izginil v čudnih okoliščinah, v resnici strašnih. Tu se skriva preprosta, a radi tega ne manj kruta drama naše vsakdanjosti.

V moji praksi tragični slučaj sploh niso redki, a to je eden najstrašnejših, ki sem jih kdaj doživel. Stvar je takale:

Pred šestimi meseci sem bil klican k umirajoči dami. „Izročiti vam hočem, spoštovani gospod,“ je rekla, „zelo delikatno, vrh tega zelo težavno in važno stvar. Prečitajte mojo oporoko, tam je na mizi. Vaše plačilo znaša v slučaju neuspeha — pet tisoč frankov, v slučaju uspeha — 100 tisoč... Vi morate po moji smrti najti mojega sina.“

Da bi lažje govorila, me je prosila, naj ji pomagam sesti na postelj. Njen ugasniti glas je neprestano ponehal, prehajajoč v piskanje in hripanje.

Bil sem v vrlo bogati hiši. Razkošno in fino opremljena soba je bila čez in čez obita z mehko, za oči zelo prijetno snovjo, skozi kateri ni bilo čuti najmanjšega glasu z ulice; besede razgovora so se razlegale po sobi in se izgubljale, kakor da bi umirale v teh nemih stenah.

Umirajoča je nadaljevala:

„Vi ste prvi človek, ki mu razodenem svojo strašno povest. Poskusila bom zbrati vse svoje moči, da vam jo povem do konca. Treba je, da bi bilo vam, ki ste človek srca in ob enem vpliven mož, vse do pičice jasno. To vas bo priganjalo, da se boste s tem večjo energijo zavzeli za mojo zadevo. Torej poslušajte me.“

Predno sem se omožila, sem ljubila nekega človeka. Bil je ubog, in zato so mi moji stariši zabranili vstopiti z njim v zakon. Skoro potem pa sem vzela jako bogatega snubca. Vzela sem ga iz nevednosti, iz strahu — no, iz pokorščine, nepremišljenosti, — no, moliha sem se, kakor se može vse deklice naših krogov.

Narodilo se mi je dete — deček. Čez nekaj let mi je umrl mož. Oni, ki sem ga ljubila, pa je bil tudi oženjen. Ko sem postala vdova, se je kesal, da ni svoboden.

On me je ljubil še vedno. Prišel k meni, plakal, ihtel, da mi je hotelo počiti srce... Postal je moj prijatelj... Jaz bi ga morebiti ne bila imela vsprejeti? Pa kaj sem hotela? Bila sem sama, tako otožna, v obupu... In — ljubila sem ga še vedno... Oh, koliko mora človek trpeti! Razum njega nisem imela na svetu žive duše. Stariši so mi bili umrli. Pribajal je večkrat k meni, ostajal cele večere... Seveda, ker je bil oženjen, bi ga ne bila smela tolikrat vsprejemati, a ustavljati se mu — nisem imela moči...

Kaj bi vam povedala še. Postal je moj ljubimec... Kako je moglo to priti? Moj Bog, ali bi mogla odgovoriti na to vprašanje? Da, kdo je v stanu odgovoriti na to vprašanje? Ali more sploh biti drugače, ako obojestranska ljubezen vleče drugega k drugemu z vso silo neodoljive strasti? Mislite vi, da more človek odreči, za kar prosi, moleduje na kolenih, s solzami v očeh, ljubljen, oboževan človek, oni, ki bi ga tako rada videla srečnega, čigar najmanjša želja prehaja v zakon? Da, obupati bi bila morala, če bi se bila morala vedno boriti radi njega sama s seboj v imenu dostojnosti sveta! Kako ogromno silo zahteva ta boj, odreči se sreči, kakšno zatajevanje in celo kakšen egoizem poštenosti? Povejte mi!... Z eno besedo, postala sem njegova ljubica in bila sem

srečna... Moja sreča je trajala dva najst let.

Postala sem celo — in to je bila od mene največja nizkost in podlost — postala sem prijateljica njegove žene. Vzgojevali sva skupaj mojega sina. Prizadevala sva si vzgojiti moža v pravem pomenu besede, blagega, dobrega, razumnega... Pribajal je že v sedemnajsto leto. In ljubil je mojega... mojega ljubimca skoro tako, kakor jaz, zato ker sva oba z mladih nog skrbela zanj in mu stregla. Mladenič ga je imenoval „dragi prijatelj“ in ga visoko cenil, ker je videl v njem svojega vzornika, ideal odkritosti, poštenosti in pravilnosti. Imel ga je za poštenega in udanega prijatelja svoje matere, za varuha in nekakega pokrovitelja po očetovi smrti. Sicer pa se morebiti nikdar ni izpraševal o tem razmerju, ker se je bil navadil že od mladosti videti tega človeka v naši hiši, neprestano skrbečega za naju.

Naključilo se je, da bi bili imeli večerjati vsi trije skupaj. To bi bil zame največji praznik, in pričakovala sem enega ali drugega, vprašujoč se, kdo pride prej. Vrata so se odprla: to je bil moj stari prijatelj. Šla sem mu nasproti, prožec mu obe roki. On je pristopil in me objel: najine ustnice so se strnile v dolgem, srečnem poljubu.

(Konec prih.)

odbor vrnil prošnjo v popolnitev. Sedaj postopoma cestni odbor sporazumno s štajerskimi udeleženci, in ker sem izvedel, da se je od strani Lučanov vložila jednaka prošnja na deželni odbor štajerski, sem priporočil svojemu tovarišu, poslanecu in deželnemu odborniku Robiču, da se zanima za to stvar, da bi se čim preje rešila, da se potem tudi tukaj store nadaljni koraki. Za to stvar se bode moral zavzeti tudi Vaš deželni poslanec.

Glede podaljšanja kamniške železnice bode mi dana prilika v državnem zboru govoriti, ko pride, kakor je upati v kratkem, na razpravo investicijske predloga. Pri tej priliki bode treba kazati ne samo na potrebo, da se podaljša kamniška železnica, ampak bode treba vprašanje kranjskih železnic v obče v pretres vzeti. Na Kranjskem imamo precej železnic, ampak so večinoma takozvane „Sackbahnen“, tako kamniška, vrhniška in dolenska. Sploh bode treba železniško vprašanje na Kranjskem v nekaj sistem spraviti z ozirom na veliko progo bohinjske železnice. Treba bode dogotoviti, kam naj zvezo tržiška železnica, za katero je dežela že prispevek obljubila, kam naj se podaljša vrhniška, in kako naj se popolnijo dolenske železnice.

Kamnik mora težiti na to, da se podaljšanje kamniške železnice izvrši čez Kamnik, toraj čez Gornji grad ali Motnik, ni kakor pa ne čez Moravče na Domžale. Deželni zbor, ki si je že postavil svoj železniški svet, bode imel hvaležno nalogo, da napravi podroben program, kako bode izvršiti zveze pri obstoječih železnicah in sploh popolniti železniško mrežo z ozirom na glavno bohinjsko železnico.

Na to so volilci zopet navdušeno g. poslancu zaklicali „Živio!“ Ker pa se nihče več ni oglasil k besedi, je g. predsednik, zahvaljujoč se volilcem za mnogobrojni obisk, zborovanje zaključil.

Hudomušni volilci pravijo, da je gosp. poslanec izborna poročal, in da so z njim vsestransko zadovoljni, samo pri shodu ni bilo zabave, ker so „farovski“ ostali doma „za pečjo“.

V Ljubljani, 16. aprila. Iz parlamenta.

Dne 18. t. m. se snide zopet državni zbor. Splošno se sodi, da bode pomladansko zasedanje mirno ter izvrševalo gospodarska dela brez obstrukcije. Nemški listi pišejo jako previdno o novih pogajanjih med Nemci in Čehi, ki pa naj se tičejo v prvi vrsti gospodarskega programa. Radi zasedanja delegacij se vrše sedaj skupne ministrske konference. Radi novih topov med ministri ne vlada edinostvo.

Galerija modernih umetnostij v Pragi.

Uradna „Wiener Zeitung“ je prinesla sledeče lastnoročno cesarjevo pismo: Dragi dr. pl. Koerber! Jaz sem obrazovalne umetnosti radi oplemenjajočega njihovega vpliva, ki ga delajo na dušo in нравnost ljudi, vselej pospeševal z veseljem, a posebno se mi je zdelo Moja najlepša vladarska dolžnost snovanje mest za negovanje teh umetnostij. Bil bi nov znaten napredek, če bi v onih glavnih mestih, ki se navadno smatrajo za središča umetniškega razvoja, a še nimajo javne umetniške galerije, nastale take občinstvu lahko pristopne zbirke; ljubezen in razumevanje domače umetnosti našla bi v tem čvrste opore, idealna čustva naroda pa nikdar usahljiv vrelc dviganja. Poln te želje ter z ozirom na izvrstna, daleč preko meje domovine priznana dela živčnih umetnikov iz moje ljubljene kraljevine Češke, odrejam, da se ustanovi galerija za moderno slikarstvo, plastiko in arhitekturo, ki naj postane last omenjene kraljevine, iz sredstev, ki so izročena Meni v ta namen, v kraljevskem glavnem mestu Pragi ter pričakujem, da bosta oba naroda, ki živita v deželi, v vsej bodočnosti na tem mestu zastavljala svoje bogato znanje za napredek in procvit domače umetnosti v mirnem tekmovalju. Naročajoč Vam, da Mi skupno z Mojim ministrom za uk in bogočastje čim preje stavite tozadavne predloge, sem uverjen, da na ta način pomirjujočo moč umetnosti stavim v službo notranjega miru v državi. Na Dunaju, dne 13. aprila 1901. Frano Josip I. r. To cesarsko odredbo pozdravljajo vsi slovanški in tudi nemški listi. Najvišje priznanje češke umetnosti mora veseliti vsakega Slovana. Čehi pa so dobili tudi še drugo odlikovanje: v gospodsko

zbornico sta imenovana namreč tudi Jaroslav Vrchlický in Ant. Dvořák, najslavnejši živeči češki pisatelj in skladatelj!

Vojna v Južni Afriki.

Bruseljski dopisnik „Standarda“ poroča, da hoče Krüger razsodništvu v Haagu predložiti spomenico radi južnoafriškega vprašanja. Namestnik predsednika, Schalk Burger in člani transvaalske vlade so sedaj v Rossenekalu, nedaleč Leydsdorpa. Oddelek Beyersa ima nalogo, da štiti burško vlado. Vesti o mirovnihih pogajanjih med Botho in Kitchenerjem nimajo nobene podlage. Angleški listi so jih raznesli samo zategadelj, da bi one burške oddelke, ki so prav sedaj dosegli v Kaplandiji nekaj večjih uspehov, ostrašili in jim vzeli pogum. Buri nameravajo iznova odločne operacije v obeh burških republikah, v Natalu in v Kaplandiji.

Dopisi.

Z Olino, 14. aprila: Naša čitalnica je včeraj zopet pričela s predavanji. Gosp. prof. Macher je v zelo zanimivem govoru razlagal vzroke pojavom rdečega dežja in snega, zlasti z ozirom na te prikazni dne 9., 10. in 11. marca t. l. Obenem je razkazoval na stenskem zemljevidu, kje je nastal rdeči dež in kje je v omenjenih dneh padal. Pokazal nam je tudi rude, katere dajejo rdečo barvo pesku, ki z dežjem in snegom potem izpod neba pada. Tak rdeč „sneg“ smo celo v steklenici videli. Mnogobrojno občinstvo je z največjo pazljivostjo poslušalo g. profesorja in mu z glasnim odobravanjem pokazalo svojo hvaležnost. G. Schweiger je potem razjasnjeval nekaj praznoverij, kako se n. pr. naredijo na hostijah rdeče pike, katere smatra ljudstvo za kri, kako mlade žabe izpod neba padajo itd. Prihodnjo nedeljo 21. t. m. bo zopet predavanje in sicer „o ženskem vprašanju“, kakor vedno v Traunovem salonu ob 5^{1/2} uri popoldne.

Iz Ormoža, 14. aprila. Tukajšnji c. kr. poštni urad izdajal je dosedaj na pošiljate s slovenskim naslovom le izključno nemške prejemne in oddajne liste. Na pritožbo zoper to nepravilno postopanje pri c. kr. poštnem ravnanstvu v Gradcu, poslalo je isto pritožitelju sledečo rešitev (v nemškem jeziku): Št. 18979. V Gradcu dne 2. aprila 1901. Rešnje Vašo pritožbo z dne 10. p. m. radi izdaje prejemnega lista z izključno nemškim predtiskom k poštni nakaznici št. 78, ddt. Ormož 6. marca t. l. se Vam naznanja, da se je poštному uradu v Ormožu najstrožje naročilo, da ima čez poštne pošiljate, ki se s slovenskim naslovom pri istem sprejemajo, oziroma oddajajo, vedno izdajati nemško-slovenske prejemne, oziroma oddajne liste in vsled tega biti vedno prekrbljen s potrebno zalogo takih listov, kakor sploh vseh dvojezičnih tiskovin. — Za c. kr. dvornega svetnika: c. kr. poštni svetnik: Pawlich I. r. — Radovedni smo, če se bo c. kr. poštni urad v Ormožu tega najstrožjega ukaza tudi držal; če ne, potem bodemo vsaj ve deli, kaj nam je storiti.

Veselica ženskih podružnic družbe sv. Cirila in Metoda.

Apelu osrednjega odbora družbe sv. Cirila in Metoda, kateri je treba v novejši dobi večjih dohodkov, ako naj se vzdržijo njeni šolski zavodi, temu apelu se je odzvalo prvo naše zavedno in delavno narodno ženstvo, naše vrle in požrtvovalne gospe in gospice, ki se zbirajo v ljubljanskih vzornih ženskih podružnicah. Skupaj so priredile v nedeljo večer v gorenjih prostorih „Narodnega doma“ veselico, kakoršne po oni kraani veselici za Prešernov spomenik v Ljubljani še ni bilo. Takoj tu bodi naglašeno, da se je ta veselica prav posebno odlikovala s svojim originalnim vsporedom, z novimi atrakcijami in predvsem z veleokusnim arrangementom. V veliki dvorani, ki je bila še mnogo pred začetkom nabito polna, ima ljubljanska čitalnica prav lep in praktičen oder s kulisami in zastorom. Tu se je izvajal vspored; v sobi na desni strani dvorane je bila razstava senzacijnih abnormitet cirkusa Barnum & Bailey, v mali dvorani in v sosednjih sobanah pa so bili šotorji in lope, v katerih so naše najlepše in najljubeznivejše gospe in gospice proda-

jale pivo, vino, šampanjec, različne jestvine, sladkarije, šopke, kavo in čaj. Velika dvorana je bila tega večera zopet mnogo premajhna, zato pa se je moralo veliko število gostov, ki niso dobili v dvorani več niti najponižnejšega kotička, utaboriti med omenjenimi šotorji in lopami. Saj pa je bilo prav tu najlepše! Dvorana je bila spreminjena v ovetličnjak s palmami in drevesnimi skupinami, s katerih so visele raznobarvne električne tulpe. V sredi dvorane je bila oaza grmov in dreves, kjer je igral ciganski tercet v narodni svoji opravi divje čardaše. In tam po kotih in ob stenah so bili med palmami umetno aranžirani chabres séparés z mehkiimi divani in ličnimi muzicami. Tu so pokale šampanjke, tu je bilo življenje najbujnejše, — najhrupnejše — a za našo šolsko družbo najplodonosnejše. Okoli buffeta se je neprestano gnetlo občinstvo, prijazne in dovipne gospice pa so spečavale svoje narezke tako naglo, da je bilo veselje. Silen naval je bil zlasti spočetka na pivotoč, kjer sta bili šegava gostilničarka s poredno točajko uprav nevarno oblegani. Kavarna na nasprotnem koncu je bila pod vodstvom šentpeterskih dam. Razumese, da so imele tem več posla, čim bolj so pokale šampanjke in čim več se je potočilo vina in piva. Po polnoči pa je bila kavarna vedno zasedena.

Med tem pa se je izvajal v veliki dvorani vspored. Na galeriji je meščanska godba svirala prav pridno in dobro, privatni pevski klub samih izbranih pevcev pod vodstvom g. Razingerja pa je izborno zapel čvetero pesmi. Uprizorila se je I. Ipavca pantomima „Možiček“, v kateri sta se poleg drugih gospic in gospodov odlikovala zlasti gđna. Ferjančičeva in g. Paternoster. Jako aktualno in zanimivo je bilo humoristično predavanje g. dr. M. Zarnika o svojem izletu okoli zemlje. Predavanje prinesemo v podlistku. Hrupno veselost in mnogo gromkega smehu so izzvale tudi senčnate podobe, katere je spretno aranžiral gosp. dr. Zarnik, in ki so kazale ob duhoviti razlagi nečuvne zdravniške operacije. Muzikalični klovni in avtomati so bili za naše veselice nekaj novega ter so splošno jako zanimali. Takisto zabaven je bil g. Harrison iz Chicaga kot senzacijni spiritist. Mister Bob Like, Porter iz Dublina, se je izkazal izvrstnega godbenika. Ekscentrne so bile tudi plešče in pojoče sestre Barrison, ki pa niso vzlic svoji pikantnosti grešile niti za hip proti lex Heinze. Privatni pevski klub je zapel še nekaj točk, po em pa se je otvorila razstava abnormitet iz največjega svetovnega cirkusa Barnum & Bailey. Tu smo videli: debelega klovna, iz čegar želodca je prihajalo muzikalično godranje, damo s krasno rumeno brado, zraščena kitajska dvojčka, katerih skupni telesni del je bila harmonika, Lulova ali hindu Indijanca z dvojnimi truplom (na prsih mu je bila priraščena sestra brez glave), neobčutnega skeletnega gigerla, pigmejako balerinu, Tomara ali moža s prebodljivim trebuhom, moža brez nog, Billi Welsa ali trdo bučo brez konkurence in končno kodrastega človeka, ki se iz strahu pred plešo noče učiti ničesar.

Videti in slišati, piti in jesti je bilo torej na tej veselici dovolj. Ker pa je bilo občinstvo razkropljeno po vseh sobanah in dvorinah, so skrbele za lažje občevanje gospice pismonoske. Prometno življenje pa sta dvigala tudi dva jako agilna in zgovorna kočnarja: žid (g. Ziga Vodušek) in Kočevac (g. Hočevac). Misliti si je torej lahko, kako bujno življenje in vrvenje je vladalo v nedeljo v „Narodnem domu“ — koliko se je žrtvovalo družbi sv. Cirila in Metoda! Vse se je trudilo za to veselico, a vendar gre največje priznanje vrlim narodnim damam, ki so se žrtvovale za narodno korist. Od 3 ure popoldne in do 4 ure zjutraj so bile neprestano na delu. Večina jih je stala neprenehoma 12 do 13 ur! To je velikanški telesni napor, ki zasluži največje pohvale. Poleg fizičnega dela pa so imele dame tudi duševnega, saj so prirejale svoje lope vso nedeljo popoldne ter stregle in ljubeznivo kramljale ves večer ter dolgo v noč! Te požrtvovalne dame so bile: Franja dr. Tavčarjeva, Ivana Supančičeva, Jelka Naglasova, M. dr. Kušarjeva, P. Vodušekova, A. Lahova, Vera dr. Šlajmerjeva, M. Grošljeva, M. Rutarjeva, J. dr. Ferjančičeva, Jela Losarjeva, Lea Trtnikova, Marija Trčekova, Jos. Porentova, M. Vrandčičeva, Hel. Baudekova, M. Počivalnikova, Ana Ku-

šarjeva, Minka Skabernetova, M. Samčeva, M. Lubecova, Serafina, Erna in Hansi Jamšekova, M. Moosova, Marijana Trenzova, Brigita in Vera Souvanova. Pošto so oskrbovale gospodične višje dekliske šole, potem gđ. Grasselli, Urbanc, Samec i. dr. Vseh imen seveda nismo mogli navesti, ker dotičnih gospic in gospej ne poznamo. Za izvršitev programa ima največ zaslug ferialno društvo „Sava“, za dekoriranje in aranžiranje pa g. Janko Kersnik in g. mestni vrtnar Heinic.

U. L.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 16. aprila.

— Osebnosti. Major v Ljubljani, g. Danijel Bastaja je šel v pokoj in dobil tem povodom vojaški zaslužni križec.

— Občinske volitve. Shod nemške stranke, ki se je vršil sinoči v kazini, je po daljši razpravi pogojno sklenil, da se stranka občinskih volitev ne udeleži. — Socijalni demokratje so se podvzivali in nabili danes lepake, s katerimi priporočajo svoje kandidate za III. volilni razred. Ti kandidati so: Fr. Kavčič, posestnik, Ivan Zink, nadsprevodnik, Ivan Črne, želez. poduradnik, Fr. Koman, strojnik, Fr. Košir, želez. vlakovodja, Jaka Lavtar, krojač in Fr. Pock, graver in gostilničar.

— Volilci šentjakobskega okraja se vabijo v sredo 17. t. m. ob 8. uri zvečer v gostilno „Miramar“ zaradi važnega govora.

— Največje fruktificiranje ljudske pobožnosti. Na dan, ko je napredno ljubljansko meščanstvo polagalo pri veselici za družbo sv. Cirila in Metoda lepe goldinarje na domovinski altar, ravno ta dan je ljubljanski škof priredil veliko romanje na Sv. goro pri Gorici. To je seveda samo slučaj, da se je to romanje priredilo isti dan, ko je bila veselica za družbo, ki vzdržuje samostanske šole, in nam ne prihaja na misel radi tega pisati kake rekriminacije, toliko manj, ker bi za romanje v prenatlačnem „Narodnem domu“ itak ne bilo prostora. Tudi o potrebi tega romanja ne bomo govorili, saj ve vsakdo, da imajo romanja v prvi vrsti namen, privezati ljudstvo na duhovščino, in to vez utrditi. Naši klerikali pa niti s tem niso zadovoljni, ampak so pri tem romanju gledali tudi na profit. Škof je peljal 1075 romarjev na Sveto Goro. Južna železnica je ceno vožnih listkov za to potovanje določila na 3 gld. 14 kr., odbor za prireditvev romanja pa je te listke prodajal udeležnikom po 3 gld. 50 kr. Imel je torej pri vsakem listku 36 kr. dobička, ali skupaj 387 gld. To je že prav lep profit. Vrh tega pa uprav klasičen dokaz, kako zna klerikalna gospoda izkoriščati ljudsko pobožnost.

— Ponesrečeni Vencajzov volilni shod v Tržišču. V nedeljo, dne 14. t. m. vršil se je nekaj shod v Tržišču, katerega je sklical poslanec Vencajz. O shodu dō zadnjega trenutka nikdo ničesar vedel ni, šele pri jutranji maši se je raz leco oznanilo, da se bode shod vršil po poludanski službi božji v farovžu. Ta shod najbrže ni bil prijavljen politični oblasti. Shoda udeležilo se je precejšnje število kmetov ter se je končal z veliko — blamažo za sklicatelja. Vencajz je zbranim poslušalcem pripovedoval, koliko odpusta na davku jim je Povše že izprosil, nadalje, da se morajo sedaj o priliki bodočih deželnozbornih volitev organizirati, da si morajo izvoliti take zastopnike, kateri bodo skrbeli za znižanje davkov, in ki ne bodo podpirali nepotrebnega gledališča v Ljubljani. Tržiščani, po veliki večini pristaja narodne napredne stranke, so Vencajzu odločno ugovarjali, in sicer tako glasno, da ni noben klerikalnih govornikov prišel več do besede, ter da jo je moral Vencajz ves poparjen odkuriti. — Mislimo, da mu ne bode več prišlo na misel, v Tržišču shodov sklicovati. Omenimo tudi še, da je kaplan ustanovil pred kratkim posojilnico v Tržišču, katera pa zelo klaverno posluje. Klerikalni stranki je, hvala Bogu, pri nas odklenkalo in upamo za vedno.

— Klerikalna perfidnost. Kakor poroča goriški klerikalni list „Gorica“ v 29. številki z dne 13. t. m., bi se bila kmalu dogodila velika nesreča v loškem predoru. Tam se je namreč 20. marca pretrgala električna žica in je bilo treba jo zopet zvezati. V ta namen so ustavili elektriški

tok, a so ga vsled nesporazumljenja pre-
zgodaj zopet sklenili, in vsled tega je mo-
čan tok dva delavca hudo zadel, da bi bila
kmalu umrla. — Pobožna „Gorica“ piše:
Hvala Bogu, da ni bilo hujšega, in zraven
zavije po jezuitarsko oči in reče: Liberalci
in vsi prezirajo delavce, glejte, to je krvavo
prislužen kruh! — „Gorica“ sama poroča,
da se je nesreča zgodila le vsled nespora-
zumljenja, da tedaj ni vzrok nesreči ne kle-
rikalstvo ne liberalizem, torej je brezmiselno
opozarjati liberalce na krvav kruh pri delu
z elektriko. Zakaj pa je to pisala „Gorica“?
Jednole z namenom delavce hujskati proti
naprednjakom, seveda računajoč na neum-
nost svojih bralcev. Mi pa pravimo, da go-
riški delavci pač niso tako neumni, da bi
sedli na tako gorostasno neumno nastavljeni
limanico, temuč so le gospodje okoli „Go-
rica“ v svojem fanatizmu že izgubili zadnjo
trohico pameti, in morda še pride čas, ko
bodo dolžili še liberalce krivim, ako bo mo-
rala kaka farovška kuharica v Rim.

— Velikonočni pastirski list mari-
borskega škofa, ki je tiskan v precej gladki
slovenščini, končuje tako-le! „F. B. La-
vanter-Ordinariat zu Marburg am
1. April 1901. Mihael, Fürstbischof.“
Brez komentara!

— Boji med madjarskimi in slo-
venskimi delavci. V galoških rudnikih na
Ogrskem so nastali delavski prepiri iz na-
rodnostnih vzrokov. „Magyar Szó“ poroča
o tem: „Madjarski in slovenski delavci so
se krvavo stekli. Madjarski delavci gore
sovražstva proti vsem tujcem, kateri jim
jemljejo kruh. V korist madjarskih delav-
cev intervenirali so pri delodajalcu grofu
Esztérházyju lastnik rudnika in veliki žu-
pan, ali zaman. Vsled tega so prišli Ma-
djari na delo v rudnik z revolverji, ki so
bili okrašeni z madjarskimi trobojnicami. Rav-
nateljstvo rudnika je moralo na obrambo
slov. delavcev zahtevati število orožnikov.
Ko se je pokazalo, da ni dosti orožnikov,
da bi mogli Slovence pred Madjari ubra-
niti, je ravnateljstvo zaprosilo vojaškega
varstva in je koj došlo 400 vojakov v rudnik.
Šele s pomočjo vojaštva so mogli zasačiti
glavne prouzročitelje pretepa, Madjare, ter
je ravnateljstvo krivce poboja, Madjare,
izročilo oblastu in jih zajedno odpustilo
od dela. V mestu se govori, da je rudniška
bolnica vsled poboja mej madjarskimi in
slovenskimi delavci polna ranjenih. —
Glasilo katoliške stranke, „Magyar Allam“,
do skrajnosti ultramontanski list, pravi
tem povodom, da dajo Madjari jako radi
kruha tujim delavcem, ki se nasele na
Ogrskem in postanejo „dobri madjarski
rodoljubi in utrjujejo madjarstvo“. No, piše
dalje, „ako dobivajo tudi hrano delavci, ki
niso naseljeni, potem imamo pravico od
njih zahtevati, da spoštujejo Madjare kakor
se spodobi. V Tatrah je prišlo do boja mej
madjarskimi in slovenskimi delavci in to
brez dvoma po krivdi Slovencev. Istina je,
da so madjarski rudniki prisiljeni jemati
na delo tuje delavce, ker je malo Madjarov,
ki se posvečujejo temu delu, ali potem
zahtevamo od dotičnih društev, da drže v
redu to z vseh strani zbrano kukavno
ljudstvo, ki je prišlo za kruhom semkaj.
Ako vlada ne stori kar gre, so oblasti
dolžne, da po tem dogodku siloma odpra-
vijo ta nizki element. Ven ž njim čez
mejo in sicer takoj. Ni se treba ozirati na
škodo rudnika; ako lastnik ne zna vzdr-
ževati reda, naj plača insulte, katere so
nam storili Slovenci. Kajti bilo bi strašno,
ako bi Madjari ne bili varni pred to dru-
haljo, katere pri nas ni treba“. — Krivda
za izgrede zadene Madjare, kakor priznava
„Magyar Szó“, v zvezi temu pa psuje glasilo
katoliške stranke uboge slovenske trpine
na najsurovejši način in zahteva, naj se
jih s silo iztrga iz Madjarske!

— „Ljubljanska meščanska godba“
ima danes, kakor smo že objavili, svoj
občni zbor. Najvažnejša točka dnevnega
reda je volitev odbora. Kakor se čuje izza
kulis, je sestavil pripravljalni odbor kandi-
daturo list, ki našteva imena mož, ki imajo
voljo in sposobnost voditi meščansko godbo.
Na občnem zboru je pričakovati obile ude-
ležbe in več zborovalcev prinese s sabo
imbenike členov, katere so nabrali v svojih
krogih.

— Nesreča. 5letna deklica Katarina
Grad iz Dragomelja v Kamniškem okraju
se je igrala z ognjem. Vnela se ji je obleka
in bila je tako opečena, da je v bolnici,
kamor so jo prepeljali, umrla.

— Poročili se je gimnazijski profesor
v Novem mestu, gosp. Fran Vadnjal, z
gospo Ano Frankovič-Pregel iz Radeč.
Čestitamo!

— Prememba dostavinskega cenika
za stransko blagovno postajo Bled. C
kr. ravnateljstvo državnih železnic v Be-
ljaku naznanja: Od dne 1. junija 1901
naprej zadobi veljavo sledeči dostavninski
cenik: Dostavnina za brzovozno in tovarno
blago od Lesec-Bleda na Bled,
Zagorico, Želeče in Mlino ali na
sprotno znaša: a) V obče 30 vinarjev za
10 kg; b) za pusto blago 45 vinarjev za
100 kg; c) za kolesa (v zavoji ali brez
zavoja) 50 vinarjev od vsakega kolesa.
Kakor narmanjša pristojbina ze eno po-
šiljatev pobira se po 50 vinarjev. Pri pre-
računani dostavnine vzemlje se vsakih
prilicnih 10 kg za cela. Poleg imenovanih
dostavninskih pristojbin plačati je za dela,
opravljena po stranski blagovni postaji
sledeče stranske pristojbine, določene v
skupnem ceniku, del 1: sprejemnično pri-
stojbino, tehtnino, skladiščno in zraven
tega za napisovanje vozni listov pristoj-
bino 20 vinarjev od komada.

— Iz Nakla na Goriškem se nam
piše z dne 15. t. m.: Ob današnji volitvi
županstva polnoštevilno zbrano starešinstvo
je imenovalo g. dra. Laharnarja, o. kr.
okrajnega glavarja v Sežani, soglasno za
častnega občinarja. Bodi mu vsaj to za
tolažbo, da mora iz domovine — v Bako-
vino! Pač žalostno, da se zastopniki našega
naroda za svoje rojake tako malo potezajo,
da jih pošilja vlada, kakor jej se izljubi,
v daljne kraje, ko bi jih prav krvavo potre-
bovala doma!

— Posabljan vojak. Laški listi po-
ročajo o krvavem dogodku, ki se je prime-
ril dne 6. t. m. v Gorici. Tisti večer proti
1/8 uri je poročnik Hort, majhen nezna-
ten mladenič, v ulici Capello srečal ne-
cega vojaka, ki mu ni salutiral. Poročnik
Hort je skočil za vojakom, ga dohitel na
dvorišču neke hiše, mu vzel bajonet in ga
trikrat s sabljo vsekal, tako da je bil vo-
jak ves s krvjo oblit. Stučajno je prišla
v dotični hiši stanujoča dama in prosila
častnika, naj vendar pusti vojaka, na kar
je poročnik nanjo zavpil, naj molči, sicer
jo da zapreti. V Gorici se je govorilo, da
trdi poročnik Hort, da ga je vojak hotel
z bajonetom suniti, mej tem ko pravi
priča Jospina Nardini, da je to neresnično.
To isto potrjuje tudi lastnica dotične hiše,
v kateri se je vse to zgodilo. Ta gospa
Svoboda je tudi polkovniku pismeno vse
to naznanila, ker osebno ni mogla do
njega, dasi ga je trikrat iskala. Posabljeni
vojak leži v bolnici in je neki tako ranjen
da se ne more ganiti in da se njegovo,
stanje smatra jako nevarnim. Kaj se je s
poročnikom Hortom zgodilo, tega laški
listi ne vedo povedati.

— Župan Hribar si je včeraj ogledal
tovarno za papirne izdelke g. Josipa Pe-
triča in se jako laskavo izrazil o njeni
uredbi.

— Slaba šala. Mej brivskimi pomoč-
niki ljubljanskimi vlada velika nevolja in
to zaradi slabe šale, katere jih je veljala
22 K. Stvar je ta-le: Po novem letu je
brivski pomočnik Aleksander H zaradi bo-
lezni opustil svojo službo v Ljubljani in
šel domov v Karlovec. Njegov brat Milan
H je ostal v Ljubljani. V petek dne 12. t. m.
je dobil Milan H. od očeta dve brzovajki.
Prva mu je naznanila, da mu je brat Ale-
ksander umrl, druga ga je prosila, naj
pride k pogrebu v Karlovec. Res se je
Milan H. takoj odpravil na pot, kolegi nje-
govi pa so zložili 22 K in kupili ličen
venec, ki ga je Milan H. sam ponesel seboj,
da ga položi na bratovo krsto, kot zadnji
pozdrav ljubljanskim tovarišem milemu pri-
jatelju. Jokaje se je odpravil Milan H. s
vencem na kolodvor in v Karlovec, a kako
je ostrmel, ko je, prišedši domov, našel
brata Aleksandra živega za mizo v raz-
govoru s stariši. Seveda se je vsa stvar
hitro pojasnila. Oče obeh bratov je želel,
da bi bil Milan H. na pravoslavno Veliko-
noč doma, in ker ga ni mogel drugače
zvesti, je brzovajki, da mu je brat umrl,
in da naj pride na pogreb. Ni čudo, da se
darovalci venca jeze.

— Aretovanje. Policija je zaprla vče-
raj postopača Alojzija Vanino, katerega so
zasačili v Ferlinčevi hiši, ko je skušal od-
preti predalnik. Pravijo, da ima Vanino že
več tatvin na vesti.

— Dva mesarska vajenca Jos. Ahlin
in Matevž Stefe sta si danes zjutraj na
klavnici drug drugemu nagajala in se končno
sprla in stepla. Stefe je bil z nožem ranjen
na roki in je moral iti v deželno bolnico.
Ali ga je Ahlin ranil ali se je slučajno sam
ranil, se ne ve.

— Napad. V nedeljo ponoči sta na
Stari poti v Vodmatu dva postopača priča-
kala in napadla delavca Antona Ponikvarja.
Vrgla sta ga na tla, ga tlačila s koleno in
teptala z nogami. Ponikvar je težko telesno
ranjen. Zlomila sta mu rebro in ga na desnem
očesu ranila. Napad se je izvršil baže zaradi
tega, ker je Ponikvar dal popred jednemu
napadalcu v neki gostilni zaušnico. Jeden
napadalcev, neki Ivan Koželj, je bil včeraj
aretiran.

— V stanovanju sta se stepla zidar
F. J. in delavec J. F., in je prvi slednjega
udaril z neko rečjo tako po glavi, da je za-
dobil precejšnjo rano.

— Tatvina. Pekovskemu pomočniku
Francetu Lepiču je v nekem prenočišču v
Kolodvorskih ulicah ukradel neznan tat
črevlje. Moral je biti bos.

— Z bičem pretepel je gostilničar F.
K. na Dolenjski cesti svojega delavca J. T.,
ker mu ni hotel konj nakrmiti in ga je še
zmerjal.

— Na poti v deželno bolnico je ome-
dela na sv. Jakoba mostu Jera Jevnikar,
stanujoča v Trnovskih ulicah št. 9. Padla
je na tla in se na glavi poškodovala. Pre-
peljali so jo z rešilnim vozom v deželno
bolnico.

— Na zid pritisnil je pakovski po-
močnik J. J. nekega razposajenca, ki je
njemu in njegovim tovarišem nagajal pri
balincanju. Nategnil mu je tudi ušesa tako,
da se mu je to poznalo.

— Samomorilka L. A., ki se je v so-
boto dopoldne v nekem tukajšnjem hotelu
ustrelila v glavo, a ni bila takoj mrtva, je
včeraj v deželni bolnici umrla.

— Izgubil je neki delavec na Krakov-
skem nasipu srebrno uro in srebrno verižico.

— Mestna kopel. Od 31. marca do
6. aprila letos oddalo se je v mestni ljudski
kopeli vsega skupaj 860 kopelij, in sicer za
moške 756 (pršnih 558, kadnih 198); za
ženske pa 110 (pršnih 20, kadnih 90).

* Slikar Brožik umrl. Iz Pariza po-
ročajo: Václav pl. Brožik, ravnatelj praške
umetniške akademije, je 15. t. m. po dolgi
bolezni tukaj umrl.

* „Balkanska carica“, drama kneza
črnogorskega, je prevedena na nemški in
ogrski jezik.

* 48 let brez — smrti. „Novi List“
javlja: Pri sv. Martinu na otoku Braču v
Dalmaciji živi obitelj Tadije Mateljana z
devetero otroci in z devetero vnuki. V tej
veliki družini že 48 let ni umrl nihče.

* Prebivalstvo Srbije. Po zadnjem
ljudskem štetju dne 31. decembra 1900 je
v Srbiji 2,535.066 duš. Prirastek zadnjih
petih let znaša 181.286. Mesto Beligrad ima
75.161 prebivalcev.

* Oproščena morilka. Pariški porot-
niki so oprostili Evgenijo Lauriot, katere
je sama potrdila, da je ustrelila svojega
ljubčka Emila Laurenta. Po umoru je sko-
čila skozi okno, a se je le lahko ranila.
Povod dejanja ni bilo maščevanje zapu-
ščenke, ampak materina ljubezen. Laurent
je zahteval, naj zapusti otroka ter ga odda
kakemu javnemu zavodu v preskrbo, kjer
se taki otroci vzgajajo po francoskem pravu
„brez imena“. Ti otroci nimajo ne očeta ne
matere, in stariši nimajo nobene pravice do
njih, ampak dobe isti svoja imena v za-
vodu. Evgenija je s težkim srcem v to privo-
lila, ter po storjenem sklepu pokleknila pred
njim, naj ji da pooblastilo nazaj, a on jo je
sunil stran ter hotel oditi, a v tem trenutku
je ustrelila nanj. Celo državno pravdnštvo
je zahtevalo oprostitev, katero so porotniki
potrdili.

* Strašna vožnja po morju. Iz Sin-
gapora poročajo, da sta dospela tja dva
mornarja, Johannsen in Marticornu, ki sta
povedala, da sta 17. oktobra m. l. z ladjo
„Angeln“ odplula iz Cavita na Filipinih.
Ladja se je potopila in na velikem plavu
se je rešilo 12 mož. Tekom 42 dni je umrlo
10 mož, le dva sta ostala. Živela sta se s
mesom mrličev. Plav je končno došel do
otoka Sonti, kjer so mornarja gostoljubno
sprejeli Malajci.

* Vojna med dvema šejkoma. „Ti-
mes of India“ poročajo, da je šejk Ibu

Rašid nejdideki pobil konveitskega šejka
Marabuka. Marabukova vojska se je dala
zapeljati v neki klanec, kjer ji je zmanjkalo
kmalu streljiva, toda Rašidovi vojaki, pri-
hitevi s hriba, so Marabukovo vojsko na-
skočili ter usmrtili in ranili baže 5000 mož.
Rašid je zopet vladar svoje države, o Ma-
rabukovi usodi pa se ne ve ničesar.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 16. aprila. Socialnopolitični
odsek se je danes dopoludne sešel na
sejo, v kateri se je posvetoval, kateri
izmed stavljenih predlogov zastran uredbe
delavnika v rudnikih naj se akceptira
kot podlaga njegovih razprav. Debata
se bo jutri nadaljevala, a vse kaže, da
bo akceptirana vladna predloga.

Dunaj 16. aprila. Za danes dolo-
čena parada na čast nemškemu pre-
stolonasledniku je bila vsled slabega
vremena odpovedana.

Praga 16. aprila. Dopolnilna dr-
žavnozborna volitev iz pete kurije
okraja Smichov je določena na dan 30.
aprila. Za ta mandat, ki ga je odložil
Klofač, kateri je pridržal mandat
drugega okraja, se vname jako hud
boj, ker se potegujejo za ta mandat
kar štirje kandidati, mej njimi tudi
neki Staročeh. Mladočeška stranka v
tej borbi ne bo več podpirala Klofa-
čeve stranke.

Dunaj 16. aprila. V parku poleg
spomenika cesarice Marije Terezije so
danes zjutraj našli kacihi 25 do 30 let
starega moža mrtvega. Poleg njega je
ležala steklenica z ostanki strupa. Našli
so pri njem štiri vizitnice z imenom
Adolf Tigermann in več vstopnic k
nemškim predstavam ljubljanskega
gledališča. Tudi njegov klobuk je kup-
ljen v Ljubljani, kakor kaže klobu-
čarjeva firma.

Rim 16. aprila. V včerajšnjem kon-
zistoriju je papež imenoval celo vrsto
novih kardinalov, mej njimi praškega
nadškofa Skrbenskega in krakovskega
škofa Puzyro. Papež je v svojem go-
voru britko tožil, da se je skoraj po
vsem svetu začela vojna zoper zahteve
katoliške cerkve.

London 16. aprila. Poročilo „Press
Association“, da se je Burom posrečilo
ujeti generala Frencha in 500 mož,
se potrjuje.

Pojasnilo.*)

„Slovenski Narod“ prinesel je dne
9 t. m. dopis iz Mokronoga pod naslovom:
„Iz cerkve nas pode.“ Spoznali smo na
prvi pogled, da ga ni spisal oseba, ki
tukajšnje razmere dobro pozna.

Ker sem izvedel, da nekatere tukajšnje
osebe smatrajo mene za dotičnega dopis-
nika, moram to odločno zavriniti ter pro-
sim slavno uredništvo, da resnici na ljubo
pove, ali je prišel dopis iz mojih rok ali
ne. (Op. ured.: Tistega dopisa ni g. Strel
niti spisal, niti ga nam poslal)

Prizadetim krogom izplačam 100 K
nagrade za škofove zavode, ako mi doka-
žejo, da je prišel dopis iz mojih rok v
časopis, da sem bil z njem le količkaj v
dotiki, ali da sem bil sploh kaj o tem ob-
veščen.

Peter Strel,

posestnik v Mokronogu.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo od-
govorno le toliko, kolikor določa zakon.

Mlečnjake (zobe) otrok zdrave ohrani-
ti je večje važnosti, nego se navadno misli. Po
točnih preiskovanjih na Nemškem, Angleškem,
Norveškem itd. se je izkazalo, da niti 20% solake
mladine nima zdravih zob ter gojene ustne du-
pline. Jako obžalovanja vreden stan, kateri vpliva
na zdravje ter razvoj naših otrok jako slabo.
Res da izgube 11. do 12. letni otroci vse mleč-
njake, a karies, katere se je sčasoma poprijela
vseh, poprime se tudi v tem času vzrastlih
drugih zob. Pomoč je le ena mogoča in sicer, da
se snaži zobe, ko so se že prikazali pri otroku
s Sargovim Kalodontom, s čemur se obvarje mleč-
njake otrok boleznijo.

Condurango Malaga vino.

(Želodec krepčujoče vino.)

Sunja, 23. septembra 1898.

Blag. gospod M. Lewustek, lekarnar v Ljubljani.

Rad priznam, da je Vaše Condurango
Malaga vino pristno. Deluje posebno dobro
pri želodčni boli, krepí telo, lajša in vzbuja slast
do jedli.

Dr. J. Felmegevič,

obč. zdravnik.

(27-15)

Umrli so v Ljubljani:

Dne 11. aprila: Ervin Schneider, trgovčev sin, 16 dni, Dunajska cesta št. 16, življenjske slabosti. — Viktorija Fatur, poštna odpraviteljica, 25 let, Poljanska cesta št. 60, jetika.

Dne 12. aprila: Bogomir Petcosig, uradni sluga v p. 80 let, Florijanske ulice št. 13, kap na možgane.

Dne 13. aprila: Fran Čizman, ribič, 25 let, Veliki Stradon št. 12, jetika.

V hiralnici:

Dne 8. aprila: Andrej Ješterle, dninar, 73 let, ostarelost.

Dne 12. aprila: Ivan Jereb, dninar, 72 let, ostarelost.

V deželni bolnici:

Dne 4. aprila: Ignacij Fink, črevljar, 48 let, jetika. — Marija Poženel, gostija, 80 let, ostarelost.

Dne 5. aprila: Jurij Podstudenšek, hlapec, 63 let, vnetje ledvic. — Uršula Krilec, delavčeva vdova, 71 let, srčna hiba.

Dne 7. aprila: Marija Košir, dninarica, 54 let, želodčni rak.

Dne 8. aprila: Marija Mavec, zidarjeva žena, 43 let, jetika.

Dne 10. aprila: Ivan Vidic, delavec, 52 let, prisad.

Dne 11. aprila: Ivan Škerjanc, dninar, 56 let, jetika.

Meteorologično poročilo.

Vlšina nad morjem 806-2 m. Srednji srčni tlak 736-0 mm.

April	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Mn. v 24 urah
15	8. zvečer	729.0	9.8	brezveetr.	dež	130 mm.
16	7. zjutraj	725.8	8.0	sl. svzhod	dež	
	2. popol.	724.2	12.8	sr. sever	dež	

Srednja večerajšnja temperatura 10.1°, normale: 9.7°.

Dunajska borza

dne 16. aprila 1901.

Skupni državni dolg v notah	98.40
Skupni državni dolg v srebru	98.10
Avstrijska zlata renta	117.75
Avstrijska krona renta 4%	97.50
Ogrska zlata renta 4%	117.75
Ogrska krona renta 4%	92.90
Avstro-ogrski bančni delnice	1683. —
Kreditne delnice	701. —
London vista	240.25
Nemški državni bankovci za 100 mark	117.62 1/2
20 mark	23.49
20 frankov	19.08
Italijanski bankovci	90.50
C. kr. cekini	11.32

Potrjim srcem naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znancom pretužno vest, da je naš nad vse ljubljani sin, oziroma brat in svak, gospod

Edvard Špan

c. kr. poštni asistent

danes ob 3. uri zjutraj po dolgi in mučni bolezni previden s sv. zakramenti za umirajočce, v 24. letu svojega mirno v Gospodu zaspa.

Pogreb nam nepozabnega pokojnika boče v sredo, dne 17. t. m., ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti Dunajska cesta št. 6 na pokopališče k sv. Kristofu.

Sv. maše za dušice brale se bodo v župni cerkvi Marijinega Oznanjenja.

Predragega rajnega priporočamo v blag spomin in molitev.

V Ljubljani, dne 16. aprila 1901.

(792) Žalujoči ostali.

Nikdar več v življenju!!

355 važnih komadov za samo 3 K 60 h.

1 krasna pozlačena ura z lepo verižico, z enoletno pisarno garancijo, 6 finih žepnih robcev, belih ali barvastih, ovrtnica z orijentaliskimi biseri, najlepši ženski nakit, 1 lep moški prstan z imitiranim zlahtnim kamenom, tudi za dame, 1 garnitura manjšnih in srajčnih gumbov iz double-zlata, vsi s patentnim zaklopom, 1 krasen smodkin nastavek z jantajem, 1 ff. žepni nož, 1 komad dišečega toaletnega mila, 1 usnat portmoné, 1 toaletno zrcalo z etuijem, 1 par bontonov z imit. briljantom, prav dobro ponarejenim, 1 večna beležnica, 20 predmetov za dopisne potrebe in še 255 raznih stvari, neobhodno potrebnih v hiši, gratis.

Vse skupaj z uro, ki je sama tega denarja vredna, velja le 3 K 60 h.

Razpošilja proti povzetju nova krakovska razpošiljalna trdka (787)

F. Windisch

Krakow No. B.K.

Za neugajajoče se vrne denar.

Koroški rimski vrelec

najfinjša planinska kislava voda, izkušena pri vsakem nahodu, posebno otroškom, ob slabem prebavljanju, pri boleznih na mehurju in ledvicah. (573-10)

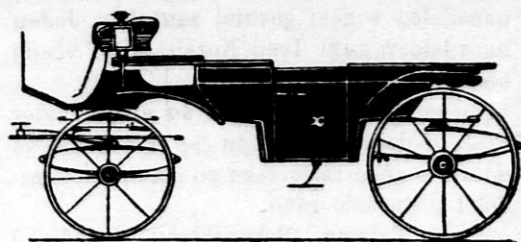
Zastopstvo in zaloga za Kranjsko in Primorsko:
Anton Dittich
Ljubljana, Marije Terezije cesta 2.

Fran Vadnjak
c. kr. gimn. učitelj

Ana Frankovič-Pregel
poročena. (793)

Radeče Rudolfovo
dne 16. aprila 1901.

Mesto vsacega drugega naznanila.

Izredna prilika se Vam nudi kupiti še dobro ohranjen koleselj ali pa kočijo po niski ceni. (758-2)

Od kolarja in kovača izdelane vozove imam na razpolago, opravo izvršujem po želji.

Franc Visjan

izdelovalec vozov, Ljubljana, Rimska cesta št. 11.

Ces. kr. avstrijsko državno železnico.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. februarja 1901. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž.
Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inmost; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inmost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vane, Heb, Franzove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 10. uri po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste. — **Proga v Novo mesto in Kočevje.** Ob 7. uri 17 m zjutraj osonni vlak v Novo mesto, Straža-Toplice, Kočevje. — Ob 1. uri 5 m popoldne osonni vlak v Novo mesto, Straža-Toplice, Kočevje. — Ob 6. uri 55 m zvečer osonni vlak v Novo mesto, Kočevje. — **Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža.** Ob 3. uri 25 m zjutraj osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzna, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 7. uri 12 m zjutraj osonni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzna, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inmosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, St. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — **Proga iz Novega mesta in Kočevja.** Ob 8. uri in 44 m zjutraj osonni vlak iz Novega mesta in Kočevja. — Ob 2. uri 32 m popoldne osonni vlak iz Straže-Toplice, Novega mesta in Kočevja. — Ob 8. uri 48 m zvečer osonni vlak iz Straže-Toplice, Novega mesta, Kočevja. — **Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik.** Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m zvečer. — **Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika.** Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zvečer, ob 11. uri 6 m dopoldne, ob 6. uri 10 m zjutraj.

Poštna hranilnica ček št. 849.086.

Telefon št. 135.

Glavna slovenska hranilnica in posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

pisarna: na Kongresnem trgu št. 14, Souvanova hiša v Ljubljani,

sprejema in izplačuje hranilne vloge in

obrestuje po 4 1/2 % od dne vložitve do dne vzdige

brez odbitka in brez odpovedi.

Uradne ure od 8—12 dopoldne in od 3—6 popoldne.

Hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

(40—15)

Dr. M. Hudnik, predsednik.

Praes. 662/15/1

(767—2)

Ofertni razpis.

Za adaptacijo starega poslopja okrož. sodišča v Novem mestu

se potom javne konkurence oddajo nastopna stavbinska dela:

1. Zemeljska in zidarska dela in demoli-
2. Tesarska in krovna dela z opeko;
3. Mizarska dela in
4. Kamnoseška in ključarska dela.

Oddaja se vrši po enotnih cenah in po meri. Načrti, delavni izkazi in specijelni pogoji so razpoloženi pri c. kr. okrožno-sodnem predsedstvu in pri stavbinskem vodstvu v Novem mestu in jih je možno tam vpogledati.

Vadij, ki ga je položiti pri c. kr. okrožno-sodnem predsedstvu iznaša 5%, oferirane svote v gotovem ali v pupilarnih vrednostih.

Primerno kolekovani čert je z vložilnim listom o vadiju in s podpisanimi pogoji pri c. kr. okrožno-sodnem predsedstvu zapečaten vložiti

do najdalje 27. aprila 1901 ob 12. uri opoldne.

C. kr. justično ministrstvo določi konečno veljavno izvolitev izdražitelja in pri tem ni vezano na najnižjo ponudbo.

C. kr. okrožno-sodno predsedstvo v Novem mestu

dne 9. aprila 1901.

Prodajalka

dobro izurjena v trgovini manufakturnega blaga, večša slovenskega, nemškega in hrvatskega jezika, z dobrimi spričevali, išče službe kot prodajalka ali blagajničarica v mestu ali večjem trgu na deželi. (774-2)

Naslov pove upravnistvo „Slov. Nar.“

Izdelovanje bičev in hlačnih jermenov.

Fran Ptáčnik (754—3)

Visoké myto (Hohenmauth), Češko.

Šivilja

se priporoča p. n. damam za izgotavljanje oblek po najnovejših faconah in najnižjih cenah. (776—2)

Breg št. 14, II. nadstropje.

Trgovski pomočnik

se sprejme s 15. junijem t. l. v trgovino z mešanim blagom. Isti mora biti popolnoma vešč slovenskega in nemškega jezika v pisavi in v besedi. Hrana, perilo in stanovanje prosto, plača po dogovoru.

Ponudbe direktno na trdiko Janke Popovič v Cerknici. (791—1)

Ženitvena ponudba.

Vdovec primerne starosti, z lepim posestvom in gotovim postranskim zaslužkom, v lepem kraju na deželi, se želi poročiti z gospodično ali vdovo od 40—45 let staro, brez otrok, z malim premoženjem in poštenega vedenja.

Pismene ponudbe sprejema upravništvo „Slov. Naroda“ do 15. maja t. l. pod šifro „J. U. 1901“.

Za strogo molčečnost se jamči. (789)

Išče se 3 spretno

mlinarske pomagalice

pod 35 let starosti v stalno službo pri podpisani trdki. Reflektanti naj se obrnejo direktno do trdke.

Valjični mlin W. Jochmann

v Ajdovščini. (790—1)

Dobre cenene ure

s 3letnim pisanim jamstvom

razpošilja zasebnikom

HANNS KONRAD

tovarna za ure in eksportna hiša zlatin

Most (Brux) Češko.

Dobra nikelnasta remontoarka . . . gld. 3.75

Prava srebrna remontoarka . . . „ 5.80

Prava srebrna verižica . . . „ 1.20

Nikelnasti budilec . . . „ 1.95

Moja trdka je odlikovana s c. kr. orlom, ima zlate in srebrne medalje razstav ter tisoč in tisoč priznanih pism. (2611—35)

Ilustrovani katalog zastoj in poštnine prosto.

Fino vino v steklenicah, Kulmbaško pivo v steklenicah, konjak, brinjevec, slivovko, Klauerjev „Triglav“

priporoča (12—85)

Edmund Kavčič

v Ljubljani, Prešernove ulice, nasproti pošte.

Krepilna hrana

Tropon

slast obujajoča in izredno tečna je podlaga za: (741—3)

Tropon-suhor, Tropon-cakes
Tropon-čokolado, Tropon-cacao, Tropon-otročjo moko.

Tropon-beljakovo moko
kot primes k jedilom za zdrave in okrevajoče.
Kuharska knjiga „Moderna krepilna kuhinja“ brezplačno in franco.

Dobiva se povsod
ako ne, naznanja najbližnje prodajališče

Avstr.-ogr. Tropon-tovarna
Dunaj, VIII/1, Kochgasse 3.